ئامانجی خۆپێشاندەران بە بوو بە سیاسی ... پارێزەر/ لوقمان مصطفی صالح

ماوەیەکە خۆپێشاندان بەغدادی پایتەخت و زۆربەی شارنشینە شیعەکانی باشووری عێراقی گرتۆتەوە، دۆخی سیاسیی ئێستای عێراق بە ئاقارێکی هەستیاردا تێپەڕ دەبێت. گوشاری شەقام و خواستی خۆپیشاندەران لەسەر ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق، بە جۆرێکە نوێنەرانی خەڵکیان لەو ئەنجومەنەدا ناچار کردووە یاسای هەڵبژاردنی عێراق هەموار بکەنەوە. ئێستا پەرلەمان لە ژێر گوشاری ئەواندا دەجوڵێتەوە.!

لە ئێستادا کێشەو ئاڵۆزیەکان بە جۆرێکە دەست تێوەردانی دەرەکی کردووە بە دیفاکتۆ. رێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان و ئەمریکای هیناوەتە سەرخەت و پێشنیاری خۆیان بۆ گۆڕانکارییەکانی داهاتووی عێراق هەیە، وڵاتانی ناوچەکەش (بەتایبەتی ئێران) کاریگەریی راستەوخۆ و ناڕاستەوخۆیان لەسەر گۆڕانکارییەکانی عێراق هەیە.
ئەوانەی ئێستا دەسەڵاتی عێراقیان بەدەستە پاشکۆی ئەو وڵاتانەن کە بە مۆڵەتی یاسایی دەستێوەردان دەکەن، هەرچییەکیان بوێ کەس بۆی نییە دەست بنێتە ڕێیان، بۆیە ناتوانن داخوازییەکانی خۆپێشاندەرانی عێراق جێبەجێبکەن و ببێتە مایەی دامرکاندنەوەی شەقام، بەداخەوە ئەو چینە جەڵوو دەسەڵات بەدەستە هیچ شتێکیان پێ نییە کە پێشکەش بە عێراقی بکەن، لە میوانێکی ڕەزاقورس دەچن کە بوونەتە بار بەسەر عێراقییەکانەوە.

هەر بۆیە ئەوەی ئەو خۆپیشاندانانە لە خۆپیشاندانەکانی پێشووتر جیادەکاتەوە ئەوەیە کە خۆپیشاندەران هیچ سەرکردەیەکیان نییە و گوێ بە هیچ کەسێک راناگرن، تەنها داواکارییەکانی خۆیان نەبێت. ئەم نەوەیەی کە هاتووەتە سەرشەقام ئیعتیبار بە هیچ شتێک دانانێت، نە بە مەرجەعییەت نە بە سەرۆکایەتی دەوڵەت، بەڵکو ئامانجی ئەوەیە کە ئەم چینە گەندەڵە لە دەسەڵات لابدات، ئەمەش خاسییەتی جیاکەرەوەیە لە نێوان خۆپێشاندانەکانی ئێستا و رابردوودا.

بەڵام بەهۆی بێ بەرنامەیی و پەرتەوازەییانەوە تا دێت داواکارییەکانیان گۆڕانی بەسەردادێت،خەریکە ئامانجە راستەقینەکەی خۆی کە چاکسازییە لەدەست دەدات،ماوەیەک دەنگۆی ئەوە هەبوو یەکێک

لە داواكاریەكانیان هەموار كردنەوە و گۆڕینی دەستوور بێت، یان داوای گرینی هەرسێ سەرۆكایەتیكەو هەڵوەشاندنەوەی سیستەمی پەرلەمانیان دەكرد،جار جارەش هەر لە ناو خۆپێشاندانەكانەوە چەند دەنگیكی نەشاز هەبوون كە هەر لە دەنگ و ڕەنگی بەعسیەكان دەچوو هەڕەشەو گورەشەیان لە هەرێمی كوردستان دەكرد.ئەم بەدگومانیە وایكرد كە ڕۆژ بە ڕۆژ كاریگەری خۆپێشاندانەكان لە ناو چین و توێژە جیاوازەكانی عێراقدا كەمتربێتەوە. ئەمەش بە پێی بەچوون و لێكدانەوەی شارەزایانی سیاسی داخوازیەكی مەدەنی نییە و خزمەت بە داخوازیەكانی خۆپێساندەران ناكات و ئامانجی سیاسی لە پشتە و ئەمەش گومانی لە لای چاودێران و شارەزایانی سیاسی دروستكرد، كە خۆپێشاندانەكان مەدەنی نەبن و كەسایەتی سیاسی و لایەنی سیاسی و دەستی دەرەكی لە پشت بێت.

هەندێ لەو دەنگە نەشازوو كەسە گوماناویانەی ناو خۆپێشاندانەكان وایكرد كە ئامانجەكە بگۆڕدرێت بۆ ئامانجی سیاسی و نانەوەی ئاژاوەو بەلاڕێیدا بردنی داواكاریە ڕەواكانی خەڵكی بەشمەینەتی عێراق، بەهانەی دابەدەسەڵاتی جێبەجێكار بۆ گرتنەبەری توندوتیژی بەرانبەریان، هەروەک بینیمان كە لە چەند ڕۆژی ڕابردوودا لەو زنجیرە خۆپێشاندانانەدا كە بە دەربڕینی ناڕەزایەتی بە دۆخی نالەباری ڕاژەكاریە گشتییەكان ، نەبوونی هەل و دەرفەتی كاركردن و گەندەڵیی ئیداری دەسپێكرا و ئەو ناڕەزایەتییانە ئامانجەكانی گۆڕدران بۆ ڕوخانی دەسەڵات و سیستەمی سیاسی لەووڵات، هەر بۆیە توندوتیژیی وگرژییان لێكەوتەوە و دەیان كوژراو و بریندار بەدوای خۆیدا هێنا،پاشان عێراقی لە بازنەیەكی داخراوی خوێناویدا تائێستاشی لەگەڵدابێ بە چارەسەر هەشێ تەوە.